

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
Nr WO-020-95/16

Do druku nr 887

Warszawa, 2016-10-19

Dot. GMS-WP-173-263/16

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 20.10.16

Pan Adam PODGÓRSKI

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

Szanowny Panie Ministrze

W załączeniu przesyłam odpis opinii Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 października 2016 r. w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy (druk sejmowy nr 887).

z pozdreniem

WICEPRZEWODNICZĄCY
Krajowej Rady Sądownictwa

plk Piotr Raczkowski
sędzia Wojskowego Sądu Okręgowego

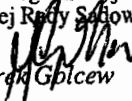
OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
z dnia 13 października 2016 r.

**w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny
wykonawczy (druk sejmowy nr 887)**

Krajowa Rada Sądownictwa po zapoznaniu się z treścią projektu ustawy nie zgłasza do niego uwag.

Wiceprzewodniczący
Krajowej Rady Sądownictwa
pik Piotr Rączkowski
sędzia Wojskowego Sądu Okręgowego

Biuro Krajowej Rady Sądownictwa
ZA ZGODNOŚĆ Z ORYGINAŁEM

DYREKTOR
Wydziału Organizacyjnego
Biura Krajowej Rady Sądownictwa

Marek Gblicew

SĄD NAJWYŻSZY
Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Warszawa, dnia 21 października 2016 r.

BSA II-021-433/16

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 23.10.2016

Pan

Adam Podgórski

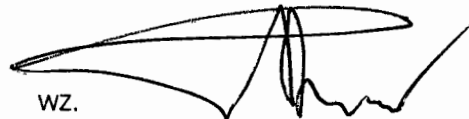
Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 30 września 2016 r., GMS-WP-173-263/16 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do *rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy*.

Z wyrazami szacunku

wz.

Stanisław Zabłocki
Prezes Sądu Najwyższego

SĄD NAJWYŻSZY

Rzeczypospolitej Polskiej

Sąd Najwyższy

Biuro Studiów i Analiz

BSA II – 021 – 433/16

Warszawa, dnia 21 października 2016 r.

Opinia do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy

Przedłożony do zaopiniowania projekt ustawy przewiduje zmianę regulacji wykonawczych odnoszących się do zatrudniania skazanych odbywających karę pozbawienia wolności. W uzasadnieniu do projektu, podnosi się, że celem regulacji jest zwiększenie zatrudnienia wśród osadzonych w jednostkach penitencjarnych. Zdaniem Projektodawcy praca powinna stanowić istotny element odbywania kary pozbawienia wolności, ponieważ wpływa pozytywnie na skazanych, jak i na porządek w jednostkach penitencjarnych. Antycypując dalsze uwagi, już na wstępie należy pokreślić, że są to założenia trafne, a projekt zasługuje na pozytywną ocenę, gdyż przewidziane w nim unormowania umożliwiają szersze zatrudnianie skazanych niż obecnie obowiązujące przepisy.

Zasadnicze zmiany zawarte w projekcie dotyczą art. 123a k.k.w. W przepisie tym uregulowano sytuacje, w których skazany będzie wykonywać pracę nieodpłatną. Obecnie obowiązujące unormowania zakładają, że skazany może jedynie wykonywać nieodpłatne prace pomocnicze na rzecz jednostek organizacyjnych Służby Więziennej lub nieodpłatne prace porządkowe na rzecz samorządu terytorialnego. W projekcie zakłada się, że prace porządkowe oraz pomocnicze będą wykonywane na rzecz jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, z kolei prace społeczne będą świadczone przez skazanych na rzecz samorządu terytorialnego, podmiotów, dla których organ gminy, powiatu lub województwa jest organem założycielskim, państwowych lub samorządowych jednostek organizacyjnych oraz spółek prawa handlowego z wyłącznym udziałem Skarbu Państwa lub gminy, powiatu oraz województwa. Wprowadzenie nowej kategorii nieodpłatnej pracy świadczonej przez skazanych (tzw. pracy na cele społeczne), jak również znaczące poszerzenie katalogu podmiotów, na rzecz których praca ta będzie świadczona, jest co do zasady rozwiązaniem trafnym. Z jednej strony urealnia to możliwość zatrudnienia skazanych, z drugiej jest w pełni uzasadnione z punktu widzenia odczuć społecznych. Wymaga

podkreślenia, że relacja projektowanego art. 123a do art. 116 § 1 pkt 4 k.k.w. wskazuje, że nieodpłatna praca skazanego będzie jego obowiązkiem (w art. 116 § 1 pkt 4 k.k.w. stwierdzono, że obowiązkiem skazanego jest wykonywanie pracy, jeżeli przepisy szczególne, także wynikające z prawa międzynarodowego, nie przewidują zwolnienia od tego obowiązku, oraz wykonywanie prac porządkowych w obrębie zakładu karnego). Tym samym praca o jakiej mowa w art. 123a k.k.w. będzie oceniana w perspektywie postawy skazanego oraz jego resocjalizacji. Odmowa jej wykonania może się zaś spotkać z konsekwencjami o jakich mowa w art. 142 i n. k.k.w.

Odnosnie od powyżej określonej regulacji może powstać wątpliwość co do ograniczenia pracy skazanych w zakresie spółek jedynie do spółek prawa handlowego z wyłącznym udziałem Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego. Rozważenia wymagałoby poszerzenie katalogu podmiotów, na rzecz których skazani mogą świadczyć nieodpłatną pracę, także na inne spółki prawa handlowego z jednoczesnym zapewnieniem stosownych procedur gwarancyjno-nadzorczych.

W projekcie nie przewiduje się podniesienia maksymalnego wymiaru pracy nieodpłatnej, (przyjęto tak jak w obowiązujących przepisach – 90 godzin w stosunku miesięcznym). Nowością jest natomiast planowane rozwiązanie, zgodnie z którym skazanemu za jego pisemną zgodą lub na jego wniosek, dyrektor zakładu karnego może zezwolić na nieodpłatne zatrudnienie w wymiarze przekraczającym 90 godzin. Co więcej, zgoda taka obejmować może nie tylko prace porządkowe, pomocnicze oraz społeczne, o których mowa była powyżej, ale także prace społeczne na rzecz instytucji lub organizacji reprezentujących społeczność lokalną oraz placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, podmiotów leczniczych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, fundacji, stowarzyszeń i innych instytucji lub organizacji użyteczności publicznej, niosących pomoc charytatywną. Rozwiązanie takie zasługuje na wysoką ocenę. Jeżeli bowiem skazany wyraża chęć przysłużenia się społeczności przez nieodpłatną pracę, to brak jest racjonalnych powodów, aby mu tego zakazywać. Trafnie przyjęto, że w każdym przypadku zgodę na wskazaną pracę wyrażać będzie dyrektor zakładu karnego. Takie rozwiązanie obciąża dyrektora odpowiedzialnością za podjętą decyzję, jednocześnie gwarantując, że ta zapadnie w oparciu o dokładną analizę każdego przypadku.

W projekcie zakłada się również zmiany w zakresie pracy wykonywanej odpłatnie przez skazanych. Przewiduje się bowiem, że art. 125 § 1 k.k.w. stanowić będzie, że „Z wynagrodzenia za pracę przysługującego skazanemu potrąca się 7% na cele Funduszu określone w art. 43 § 8 oraz 45% na cele Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów

Pracy, utworzonego na podstawie art. 6a ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2014 r. poz. 1116)". Tym samym ulegnie zmianie wysokość potrącenia z wynagrodzeń skazanych na rzecz odpowiednich Funduszy z 35 do 52%. Tak znaczne potrącenie nakazuje rozważyć czy zapłata uzyskana przez skazanego nie staje się wynagrodzeniem w swej istocie fasadowym. Pamiętać bowiem należy, że wynagrodzenie to bardzo często przekazywane jest na utrzymanie bliskich skazanego czy realizację ciężących na nim obowiązków alimentacyjnych, co przy jego zakładanej wysokości będzie znacząco ograniczone.

Na zakończenie podkreślić należy, że projekt został należycie uzasadniony. Na uznanie zasługuje zwłaszcza szerokie wykorzystanie danych statystycznych, w tym danych dotyczących innych porządków prawnych. Przeprowadzona argumentacja, w dużej mierze polegająca na prezentowaniu negatywnych skutków zmian normatywnych wywołanych orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia z dnia 23 lutego 2010 r., P 20/09, OTK-A 2010, z. 2, poz. 13 w sposób czytelny uzasadnia potrzebę modyfikacji istniejących regulacji Kodeksu karnego wykonawczego. Na uznanie zasługuje także szczegółowy opis projektowanych zmian, jak również dołączona do projektu ocena skutków regulacji.